

Hoe meld je (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel/loverboys bij CoMensha?

Deze handreiking richt zich op professionals in de jeugdzorg, jeugd-lvb en jeugd-ggz en op professionals die vanuit wijkteams werken. In deze handreiking lees je hoe je als professional een melding doet van een (vermoedelijk) slachtoffer van een mensenhandelaar/loverboy bij CoMensha (het Coördinatiecentrum Mensenhandel). Je leest wat een melding inhoudt en hoe het zit met het krijgen van toestemming van de ouders en het slachtoffer.

Hoe meld je (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel/loverboys bij CoMensha?

Professionals werken aan de verbetering van de aanpak van loverboy-problematiek. Loverboyproblematiek is een vorm van mensenhandel die zich uit in verschillende uitbuitingsvormen op het gebied van seksuele dienstverlening en/of gedwongen criminaliteit. De melding bij en registratie door CoMensha van (vermoedelijke) slachtoffers van loverboys zijn belangrijke stappen in deze aanpak.

Melden in vier stappen

Wie kan ik melden bij CoMensha?

Je kunt een jeugdige melden die een feitelijk of vermoedelijk slachtoffer is van een mensenhandelaar/loverboy. Om na te gaan of een jeugdige een (vermoedelijk) slachtoffer is, is een goede signalering nodig. Hiervoor is een risicotaxatie-instrument ontwikkeld met bijbehorend [stappenplan voor een goede signalering](#).

Wat is CoMensha?

CoMensha is het landelijke coördinatiecentrum tegen mensenhandel in Nederland. Dit centrum heeft de opdracht van het ministerie van Veiligheid en Justitie om feiten over de aard en omvang van slachtoffers van mensenhandel in Nederland te registreren. Daarnaast coördineert CoMensha hulp en opvang voor meerderjarige slachtoffers van mensenhandel. Het centrum geeft ook voorlichting, training en advies over mensenhandel. Loverboyproblematiek is een vorm van mensenhandel die zich uit in seksuele dienstverlening en/of gedwongen criminaliteit.

Meer informatie: www.mensenhandel.nl

Wanneer kan ik melden bij CoMensha?

Je kunt alleen een melding doen bij CoMensha als hier uitdrukkelijk schriftelijke toestemming voor is gegeven. Deze toestemming heb je nodig van de ouders(s) of voogd. Of van de jongere zelf als die 16 jaar of ouder is en wilsbekwaam.

[Klik hier voor een model toestemmingsverklaring](#). De (ondertekende) toestemmingsverklaring vermeldt dat de betrokkene is geïnformeerd en uit vrije wil toestemming geeft voor melding bij CoMensha.

Let op

Uitdrukkelijke schriftelijke toestemming is nodig omdat het gaat om bijzondere persoonsgegevens. Deze uitdrukkelijke toestemming is alleen rechtsgeldig als de jeugdige of de ouder(s)/voogd vooraf goed zijn geïnformeerd; dus als jij informatie hebt gegeven over het soort gegevensverwerking, het doel van de

verwerking, over de gegevens die doorgegeven worden, aan wie deze gegevens worden gemeld, wie verantwoordelijk is voor de juiste verwerking van de gegevens en wat er vervolgens met de gegevens gebeurt. Ook moet duidelijk worden hoe er met deze gegevens wordt omgegaan (hoe het zit met privacy en bewaartermijn).

Hoe bespreek je de melding?

Bespreek de melding met de ouder(s)/voogd en de jeugdige en geef hen de [informatie voor ouder\(s\)/voogd](#) en de [versie voor jeugdigen](#). Laat op het meldformulier van CoMensha zien welke gegevens nodig zijn. Geef hierbij aan dat nergens de naam van de jeugdige wordt genoemd. Voor tips over gespreksvoering met een jeugdige die (vermoedelijk) slachtoffer is van mensenhandel kun je kijken in de [handreiking over signalering van slachtoffers van mensenhandel in de zorg voor jeugd](#). Neem ook in het zorgdossier van de jeugdige op welke gegevens met toestemming zijn gemeld bij CoMensha. Dit voorkomt dubbeltelling vanuit de organisatie.

Let op

Houd rekening met de manier van informeren en geef voldoende tijd om tot een besluit te komen, zeker wanneer het jeugdigen met een LVB en/of trauma-gerelateerde problemen betreft.

Welke gegevens moet ik doorgeven?

Voor een melding bij CoMensha moet in elk geval de geboortedatum en geboorteplaats van het (vermoedelijke) slachtoffer worden aangegeven. Hiermee kunnen dubbeltellingen worden voorkomen. Je hoeft dus geen naam te noemen. Daarnaast zijn ook enkele inhoudelijke gegevens nodig om de aard van de problematiek in kaart te brengen, zoals de uitbuitingsvorm en de leeftijd waarop de uitbuiting startte. Op het meldformulier staan deze items genoemd. Bespreek deze met de jeugdige en/of de ouder(s)/voogd en laat hen aangeven welke gegevens je bij de melding mag doorgeven.

Wat moet ik doen als een jeugdige of ouder(s) geen toestemming geeft?

Vraag nog een keer expliciet of alle informatie duidelijk was en of ze het hebben begrepen. Als een jeugdige of ouder(s)/voogd geen toestemming geeft voor een melding, vindt er geen melding plaats bij CoMensha. Geef dan in het zorgdossier aan dat zij geen toestemming hebben gegeven. Vermeld ook de reden.

Op welke manier kan ik melden bij CoMensha?

Het meldformulier voor jeugdhulporganisaties is beschikbaar op de website van CoMensha. Het versturen van het ingevulde formulier vanuit de organisatie aan CoMensha moet plaatsvinden via een beveiligde digitale omgeving of middels een beveiligde mailuitwisseling.

Wat doet CoMensha met de gegevens?

CoMensha levert de gegevens anoniem aan bij de Nationaal Rapporteur. Dit betekent dat de gegevens niet tot een persoon herleidbaar zijn. De Nationaal Rapporteur analyseert de gegevens. De Nationaal Rapporteur is een onafhankelijk instituut dat van de regering de opdracht heeft gekregen om de aard en de omvang van mensenhandel in Nederland in kaart te brengen. Meer informatie en rapportages: www.nationaalrapporteur.nl

Omdat CoMensha bijzondere persoonsgegevens verwerkt, houdt zij zich aan de beveiligingsnormen conform de Wet bescherming persoonsgegevens. In het privacyreglement van CoMensha staat hoe wordt omgegaan met de gegevens. Ook zijn er technische en organisatorische maatregelen getroffen om de informatie te beveiligen. CoMensha bewaart de gegevens twee jaar. Deze periode is nodig om dubbeltellingen te voorkomen.

Waarom is melden belangrijk?

Een melding geeft inzicht in wie de slachtoffers van loverboys en mensenhandel zijn. Dit is belangrijk om de aard en omvang van mensenhandel in beeld te brengen. Ook de publieke opinie en politieke agenda vragen om een helder beeld van deze vorm van criminaliteit. Inzicht in de aard en omvang van de problematiek draagt bij aan een betere aanpak van mensenhandel door:

- **effectieve signalering:** hoe kunnen we slachtoffers herkennen, wat zijn de kenmerken van slachtofferschap?
- **effectieve opvang:** hoe moet de opvang worden ingericht om de hoeveelheid slachtoffers op te vangen?
- specialistische hulpverlening: hoe sluiten we aan bij de doelgroep?
- **gerichte preventie:** welke groepen zijn kwetsbaar en waar moet de preventie zich op richten?
- **efficiëntere opsporing:** wat is de werkwijze van de mensenhandelaren? Welke vormen van uitbuiting hanteren zij? Hoe ontwikkelt de werkwijze zich? Waar komt de problematiek voor, in welke plaatsen en sectoren?
- **weloverwogen beleid:** welke keuzes maken we op landelijk en lokaal bestuurlijk niveau en binnen de politie, het Openbaar Ministerie en de IND?

Meer weten?

Heb je vragen over de wijze van melden of over het meldformulier, bel dan naar CoMensha: 033 448 11 86 of kijk op www.mensenhandel.nl.

Deze handreiking is gebaseerd op de gelijknamige handreiking uit 2015 vanuit de Commissie Aanpak meisjesslachtoffers loverboys/mensenhandel in de zorg voor jeugd (Commissie Azough).

Met financiële steun van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Nederlands Jeugdinstituut

T. 030 230 6344

E. info@nji.nl

Landelijk Kenniscentrum LVB

T. 030 740 0400

E. info@kenniscentrumlvb.nl

Catharijnesingel 47

Postbus 19221

3501 DE Utrecht

Vormgeving: Punt Grafisch Ontwerp

©2017, Nederlands Jeugdinstituut / Landelijk Kenniscentrum LVB

Overname uit deze uitgave alleen met bronvermelding